

1. Függelék az 5/2019. (II. 20.) önkormányzati rendelethez

**Az alternatív napközbeni ellátás
részletes szabályozása
hatályos: 2020. június 25-től**

Az alternatív napközbeni ellátás általános célja:

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a) a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciószolgáltatás,
- b) a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés,

feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel

Isaszeg Város Önkormányzat Képviselő-testületének célja:

- A nyári szünidő előre meghatározott 20 napján, alsó tagozatos általános iskoláskorú gyermekek számára olyan szabadidős programokat kínáljon, amelyek biztonságos, gyermekbarát környezetben, közösségépítő foglalkozások keretében biztosítják a gyermekek felügyeletét.
- Segíteni kíván a családoknak, hogy gyermekeik ellátása azon időszakban is megoldott legyen, amikor a szülők munkából eredő elfoglaltsága ezt nem teszi lehetővé.
- A kialakított programok alkalmazkodnak a gyermekek szükségleteihez, igényeihez, segítik a szabadidő hasznos eltöltését.

Az alternatív napközbeni ellátást az isaszegi lakó, vagy tartózkodási hellyel rendelkező, 6-10 év közötti, általános iskolás gyermekek vehetik igénybe, illetve olyan, legfeljebb 6. osztályos tanuló, akinek testvére alsó tagozatos, és részt vesz az alternatív napközbeni ellátás programjában.

Különösen javasolt az alternatív napközbeni ellátás

- a hátrányos helyzetű családok gyermekeinek,
- az átmenetileg krízishelyzetbe került család gyermekeinek,
- a védelembe vett gyermekeknek,
- valamint azoknak, akiknek a szülei a nyári szünidőben dolgoznak.

A szolgáltatás szakmai tartalma:

A gyermekek alternatív napközbeni ellátása a személyes gondoskodás keretei között a gyermekvédelmi alapellátások körébe tartozik.

Az Isaszeg Város Önkormányzata által működtetett alternatív napközbeni ellátás iskoláskorú gyermekek számára biztosított időszakos nyári napközbeni ellátás, melynek körében a gyermekek szocializációját támogató szabadidős és prevenciós szolgáltatás, nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés valósul meg.

A gyermekjóléti alapellátás keretében a családban nevelkedő, rászoruló gyermeket -ideiglenes jelleggel- az életkorához, egészségügyi állapotához és egyéb szükségleteihez igazodó teljes körű ellátást biztosító ellátásban kell részesíteni úgy, hogy a szülői felelősség és kompetencia minél szélesebb körét a szülő számára fenn kell tartani.

A fogyatékos gyermek számára szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.

Az alternatív napközbeni ellátás során a gyermekek életkorához, fejlettségéhez, egészségügyi állapotához igazodnak a foglalkozások, tevékenységek és programok.

Elősegíti:

- a különböző társadalmi helyzetben lévő családok gyermekei közötti kapcsolatok erősítését,
- az eltérő képességű, állapotú gyermekek közötti kapcsolatok építését,
- a fogyatékkal élő gyermekek integrációját.

A szolgáltatás a primer prevenció keretében megelőzi a gyermekek csellengését, szülői felügyelet nélkül maradását.

A szekunder prevenció során a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szülő általi elhanyagolását, veszélyeztetését csökkenti.

A családi hátrányok csökkentését, a gyermekek egészséges testi, lelki, szellemi fejlődését segíti az alternatív napközbeni ellátás:

- az alapvető fizikai szükséglet kielégítésével a nélkülözhetetlen és a gyermekek számára fontos javak pótlásával,
- a gyermekek életében releváns és esélyteremtő tevékenységek végzésével,
- a pozitív emberi kapcsolatok, pozitív értékrendszer, a megfelelő szocializáció biztosításával.

Az ellátásban a személyre szabott, gyermekközpontú bánásmód

érvényesül.

Az alternatív napközbeni ellátás igénylésének módja, feladatai, szolgáltatásai:

Az alternatív napközbeni ellátás igénylésének feltételeiről, helyéről, idejéről szóló tájékoztatást, és a jelentkezéshez a formanyomtatványt az Isaszegi Humánszolgáltató Központ juttatja el elektronikus úton a helyi általános iskolákba.

A szülők által kitöltött jelentkezéseket, és a hozzá kapcsolódó igazolásokat a szülők juttatják vissza a Humánszolgáltatóba.

A beérkezett jelentkezéseket a Humánszolgáltató nyilvántartásba veszi. Megvizsgálja, a szükséges igazolások meglétét, illetve azt, hogy a jelentkező jogosult-e az alternatív napközbeni ellátás igénybe vételére.

Hiányzó igazolások esetén értesítést küld a szülőnek azok pótlására.

A beérkező jelentkezések összesítését követően a Képviselő-testület dönt arról, elégséges volt-e a jelentkezők száma ahhoz, hogy megszervezésre kerüljön az adott évben az ellátás.

A döntés után a Humánszolgáltató értesíti a szülőt arról, hogy az Önkormányzat biztosítja-e az alternatív napközbeni ellátást a gyermeke részére, vagy nem szervez adott évben -az elégtelen jelentkezői szám miatt- ellátást.

Az alternatív napközbeni ellátás igénybevételének megkezdése előtt tájékoztatni kell a szülőt és a gyermeket:

- az ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az Intézmény által vezetett, rájuk vonatkozó nyilvántartásokról,
- a házirendről,
- panaszjoguk gyakorlásának rendjéről.

A tájékoztatást a szolgáltatás biztosításáról szóló értesítéssel együtt küldi meg a Humánszolgáltató.

Az alternatív napközbeni ellátás szervezésével kapcsolatos előkészítő munkálatok:

- A döntést követően, amennyiben a nyári szünetben megszervezésre kerül az ellátás, a Humánszolgáltató, a fenntartó ellenjegyzése mellett, a szolgáltatást segítő pedagógusokkal megállapodást köt.
- A Humánszolgáltató, nyári diákmunka (közfoglalkoztatás), gyakorlati hely, közoktatásban részt vevő, érettségire készülő diákok kötelező 50 órás közösségi szolgálatának végzése érdekében felveszi a kapcsolatot a szükséges intézményekkel, állami közfoglalkoztatási szervvel.

A Humánszolgáltató az alábbi előkészítő feladatokat végzi el a nyári tábor kezdete előtt:

- összeállítja a tábor programját,
- felveszi a kapcsolatot a közreműködő szolgáltatókkal,
- összeállítja a heti csoportbeosztásokat,
- egyezteti a feladatokat a TS Gastro-val, az Isaszegi Városüzemeltető Szervezet Élelmezési Csoportjával a programokkal érintett intézmények vezetőivel, dolgozóival,
- gondoskodik a szükséges eszközök beszerzéséről.

Az Isaszegi Humánszolgáltató Központ vezetője szükség szerint gondoskodik a nyári tábor kezdete előtt:

- a közösségi szolgálatot végző diákok, diákmunkások és az önkéntesek felkészítéséről,
- a gyermekcsoportokat vezető pedagógusok szociális felkészítéséről.

Az alternatív napközbeni ellátás lebonyolítása

Helyszín:

Az alternatív napközbeni ellátás megszervezésére az Isaszegi Humánszolgáltató Központban kerül sor.

Napirend:

A napirend biztosít állandó keretet a szakmai munka számára, segíti a gyermekek életében a rendszer kialakítását.

A napirend igazodik a gyermekek életkori sajátosságaihoz.

Az egyes programok és a gyermekek igényeinek függvényében az időbeosztás rugalmasan változhat.

07.00 – 08.00: ügyelet, az érkező gyermekek fogadása

08.00 – 10.00: délelőtti foglalkozások, programok I.

09.30 – 10.00: tízórai

10.00 – 12.00: délelőtti foglalkozások, programok II.

12.00 – 12.30: ebéd

12.30 – 15.00: délutáni foglalkozások, programok III.

15.00 – 15.15: uzsonna

15.15 – 16.00: szabad játék

16.00 – 17.00: ügyelet, a gyermekek folyamatos távozása

Csoportok kialakításának alapelvei:

A gyermekcsoportok kialakítása az alábbi szempontok szerint történik:

- gyermekek életkora,
- testvérek,
- egy iskolából érkezők,
- egyéni kérések.

Az azonos életkorú gyermekek, a testvérek, illetve az egy iskolából érkezők lehetőleg egy csoportba kerülnek. A munkatársak törekszenek a csoportbeosztásra irányuló egyéni kérések is megfontolás tárgyát képezik.

Munkamegosztás a szervezésben lebonyolításban részt vevők között:

Az Isaszegi Humánszolgáltató Központ feladatai:

- felügyeli az alternatív napközbeni ellátásban résztvevők, tevékenységét,
- kapcsolatot tart az egyes programokat nyújtó szolgáltatókkal.
- a szülők által jelzett hiányzásokat jelzi a Városüzemeltetés Élelmezési Csoportjának,
- segíti a pedagógusok munkáját,
- beosztja a diákmunkásokat, közösségi szolgálatot ellátó középiskolásokat és önkénteseket,
- reggelente egyeztet a Városüzemeltetés Élelmezési Csoportjával a jelenlét adatairól,
- biztosítja a foglalkozásokhoz szükséges eszközöket,
- szervezési feladatokat lát el az egyes programok lebonyolításához szükséges feltételek megteremtése érdekében,
- a gyermekek létszámát naponta nyilvántartásba veszi,
- kapcsolatot tart a szülőkkel.
- Az Isaszegi Humánszolgáltató Központ vezetője szociális szakmai segítséget nyújt az ellátás megkezdése előtt, valamint esetmegbeszéléseket tart az ellátás során kialakult konfliktushelyzetekben.

A pedagógusok feladatai:

- reggelente ellenőrzik a gyermekek jelenlétét, a jelzik a hiányzókat,
- irányítják a gyermekcsoport tevékenységét,
- biztosítják a gyermekek napközbeni felügyeletét,
- gondoskodnak a szabadidő biztonságos, hasznos eltöltéséről,
- ösztönzik a gyermekeket a szervezett programokon történő részvételre,

- közös játékot, tevékenységet szerveznek a gyermekek számára,
- irányítják a gyermekcsoportokhoz beosztott diákmunkások, közösségi szolgálatot ellátó középiskolások és önkéntesek tevékenységét.

A diákmunkások, közösségi szolgálatot ellátó középiskolások és önkéntesek feladatai:

- részt vesznek a gyermekfelügyelet ellátásában,
- bekapcsolódnak a közös játéktevékenységbe,
- programokra kísérik a gyermekeket,
- bekapcsolódnak a reggeli és a délutáni ügyelet ellátásába.

Étkezés

Az alternatív napközbeni ellátás biztosítása során napi háromszori étkezésben részesülnek a gyermekek.

Az étkeztetést a TS Gastro, az étkeztetéssel kapcsolatos feladatokat az Isaszegi Humánszolgáltató Központ munkatársai látják el.

Orvosi ellátás

A gyermekek egészségügyi ellátását a gyermekek állandó lakóhelye szerinti házi orvosok biztosítják. Sürgősségi ellátást az OMSZ látja el.

Az orvosi ellátás igénybevételéhez szükséges szülői nyilatkozatok a csoportvezető pedagógusoknál található meg.

A tevékenységi formák

-Nevelés

Az egyes tevékenységi formák szervezése során a sokszínűség, a gyermekek életkorához és érdeklődéséhez történő igazodás kiemelt szerepet tölt be.

-Szabad játék

A gyermekek alapvető tevékenységi formája a játék, ami lehetőséget teremt a világ megismerésére, az örömszerzésre, élményfeldolgozásra.

A napi elfoglaltságok között fontos a szabad játék biztosítása, ami a kötött keretek alóli felszabadulásnak ad lehetőséget a gyermeknek. A szabad játék történhet csoportos, páros és egyéni formában, a gyermekek egyéni igényeihez igazodóan.

-Szervezett játék

A pedagógusok gyermekcsoportokon belül vagy azok között szervezhetnek olyan közös játékokat, melyek segítik a gyermekek közötti kapcsolatok építését, együttműködés kialakítását. Ezek a tevékenységi formák hozzájárulhatnak a gyermekek közötti konfliktusok rendezéséhez, az egymással szembeni előítéletek

leküzdéséhez.

-Sporttevékenység

A gyermekek egészséges fejlődését szolgálja a napi rendszerességgel végzett sporttevékenység.

A legkülönbözőbb sportágak gyakorlására van lehetőség, melyhez – főként labdákat, karikát, ugrókötelet- eszközök biztosítottak. Sportolók meghívásán keresztül a gyermekek olyan sportágakkal is megismerkedhetnek, melyekkel még más formában nem találkoztak, kipróbálhatják abban magukat.

-Alkotói és kézműves tevékenység

A napirendbe természetes módon illeszkednek azok a foglalkozások, melyeken különböző alkotó tevékenységet végeznek a gyermekek. Ilyen a rajzolás, festés, gyöngyfüzés, dekupázs technikák alkalmazása, origami stb. Ezek a tevékenységi formák segítik a gyermekek kreativitásának, esztétikai érzékének, kézügyességének fejlesztését. A sikerélmények pozitív megerősítést jelentenek számukra, erősítik énképüket.

-Ismeretterjesztést szolgáló programok

A szabadidő eltöltése az ismeretek bővítését is szolgálhatja. Erre nyújt lehetőséget például az Önkéntes Tűzoltó Egyesület felkeresése, a könyvtári foglalkozások szervezése, a rendőrségi, polgárőrségi, az elsősegélynyújtó, az állatgondozási bemutató, az arborétum, méhészeti múzeum felkeresése, a kastély- és múzeumlátogatás stb.

-Záró feladatok

Az alternatív napközbeni ellátás lezárulását a szakmai munka értékelése és a fenntartó részére beszámoló készítése követi.

-Esetmegbeszélések

Az alternatív napközbeni ellátás előkészítése során a közreműködők felkészítése céljából megbeszélések szervezésére kerülhet sor:

- a TS Gastro élelmezésszervezőjével, egyéb dolgozóival,
- Városüzemeltetés Élelmezési Csoportjával,
- a Humánszolgáltató munkatársaival,
- a csoportvezető pedagógusokkal,
- a diákmunkásokkal,
- a közösségi szolgálatot teljesítő középiskolásokkal és az önkéntesekkel.

Szükség esetén az alternatív napközbeni ellátás idején egy-egy gyermek, vagy megoldandó helyzet esetében az érintett szakemberek részvételével esetszbeszélésre kerül sor.

Az alternatív napközbeni ellátás végeztével az értékelés elvégzése,

tanulások levonása ugyancsak megbeszélés keretében történik.

Az együttműködés módjai

A felügyeletet ellátók közötti megbeszélések az együttműködés kiemelkedően fontos feltételei, melynek fórumai:

- a jól szervezett, együttműködést szolgáló megbeszélések,
- esetmegbeszélések, majd az azt követő értékelő, elemző munkatársi megbeszélések,
- a munkatársak közötti folyamatos konzultáció a napi történések kapcsán,
- a gyermek-csoport tanulságainak megfogalmazásakor.

A nehéz pedagógiai helyzetek megbeszélése nagyon fontos a gyermekek felügyeletét ellátók között, hiszen különböző életkorúak, különböző kompetenciával és felkészültséggel bírnak a dolgozók, de együttműködésben kell végezniük munkájukat, és azonos színvonalon kellene kezelniük azokat a nehéz helyzeteket. Ez folyamatos tanulást jelent, és napi értelmező beszélgetéseket kíván egy-egy konkrét eset kapcsán.

Az eredményes és hatékony munka csak a stáb tagjainak szoros együttműködése nyomán alakulhat ki, ezért az együttműködés valamennyi dolgozó kötelessége.

Az alternatív napközbeni ellátás biztosítása során szoros együttműködést kell megvalósítani:

- az étkeztetést biztosító munkatársakkal,
- a foglalkozásokat és programokat biztosító egyéb résztvevőkkel.

A résztvevők megosztják egymással — a gyermekekkel, és a családdal kapcsolatos — információikat, segítenek feltárni az aktuális helyzetet, melynek segítségével a következő lépések meghatározására, közös döntések meghozatalára kerülhet sor.

A cél eléréséhez szükséges feladatok személyre szólóan, és az időhatárok megjelölésével történnek kijelölésre.

Adatkezelés, az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

A gyermekek és szülők jogainak védelme

- Az alternatív napközbeni ellátás során biztosítva vannak a gyermekek és szülők – törvényben is meghatározott – jogai.
- Figyelem fordítódik az emberi méltóságuk megőrzésére, a véleményük kinyilvánítására, egészséges fejlődésüket veszélyeztető ártalmas hatásoktól való védelmükre.

- A gyermekek jogainak védelmét szolgálja a gyermekjogi képviselővel történő kapcsolattartás.
- A gyermekek érdekeinek védelme céljából a gyermekjogi képviselő telefonszáma nyilvános helyen, kifüggesztve található meg az intézményekben. Szükség esetén az ellátók tájékoztatják a rászorulókat, és segítenek a kapcsolat felvételében is.
- Az ellátás során tilos a hátrányos megkülönböztetés bármilyen okból, a gyermek nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, politikai véleményre, korra, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, fogyatékosága, születési vagy egyéb helyzete miatt.
- A tevékenység során az ellátók tudomására jutott személyes adatokat az adatkezelésre vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével kell kezelni. Az ellátás minden részletét a Szociális Munka Etikai Kódexében foglaltaknak megfelelően kell végezni.

Az alternatív napközbeni ellátásban dolgozók jogainak védelme

- A szolgáltatást végzők közfeladatot ellátó személynek számítanak, számukra biztosítani kell emberi méltóságuk, személyiségi jogaik tiszteletben tartását, munkájuk elismerését. Érdekeiknek és jogaiknak a védelme a Szociális Munka Etikai Kódexében foglalt alapelveknek megfelelően történik.
- Az eltérő vélemények, nézetkülönbségek egyeztetésekkel történő rendezésére kell törekedni.
- A kollégák kompetenciahatárainak tiszteletben tartása mellett, hatékony együttműködések kialakítása van szem előtt.